

PUMPURI. PUMPUROŠANĀS.

www.dabasvestnieciba.lv

DABAS VIDES ESTĒTIKAS

pamatu apmācības kursā ir kāds darbiņš, kurā guaša krāsas palīdz pašiem kļūt par īstiem “*dabas brīnumu radītājiem*”.

Topošā speciāliste **Margrieta Lasmane** kopā ar saviem bērniem, atklāj šī radošā procesa jaunus aspektus.

Jums tiek piedāvāts materiāls gaišās pavasara un cerību noskaņās, jo **PUMPURS** ir atdzimšanas un nākotnes perspektīvas simbols.

Šī ir ideja – mākslas stundas nodarbībai, radošai pēcpusdienai ģimenē, tas var būt noderīgs kā pauze mājas darbu pildīšanā, vai izglītojošs uzdevums Dabas vērošanā.

DOMA
DABA
DARBS
DAILE

DOMA.

Saruna ar bērnu (iem)

Gadalaika maiņa, šajā gadā ir tikusi vairāk pamanāma.

Katram gadalaikam ir sava krāsa, smarža, garša, skaņa. Parunāsim bērni, kādi ir pavasara vēstneši? Kas ir tie signāli vai novērojumi, pēc kā mēs varam secināt, ka tiešām ziema dodas prom un atgriežas pavasaris?

(lai bērni mēģina nosaukt pēc iespējas vairāk piemēru) -

- ❖ saulīte spīd vairāk un paliek gaišāks,
- ❖ skudras, kukaiņi un dzīvnieki pamostas un lien ārā no saviem pūžņiem, aliņām,
- ❖ pirmās krāsas parādās caur puķu ziediem, sniega pulkstenīši, krokusi, maija puķītes utt,
- ❖ Atlido putni no siltajām zemēm,
- ❖ Bet viens no pirmajiem un drosmīgākajiem pavasara vēstnešiem ir PUMPURI.

Aicinām bērnus **doties aplūkot dabā** kokus, augus un meklēt pumpurus. Vērot ko no pavasara vēstnešiem varam katrs atrast un piedzīvot. **Interesantākos zarus** ar pumpuriem varam savākt, nogriezt un nest uz mājām (*mēs izvēlējamies izpētīt sīkāk priedes, bērza, lazdas, ceriņu un pūpola zarus*).

DABA.

Vērojums

Aplūkosim priežu pumpurus. Vai ziniet, ja priede ir augusi tīrā vietā, tās pumpurus var būt, jo tie ir ārkārtīgi vērtīgi un pilni vitamīnu? Droši variet nogaršot. Pēc kā garšo? Tas ir noslēpums, jo nekad nevaram zināt, kurš pumpurs priedei pārvērtīsies par skujiņām, kurš veidosies par čiekuru!

Bērza zars. Ar ko šis koks ir jo īpaši iecienīts pavasarī? Jā, jo tas dod pirmo vitamīnu kokteili, pateicoties saldajai bērzu sulai. Meklēsim, kur ir šim kokam pumpuri. Kādi tie ir atšķirībā no priedes pumpuriem? Pavisam savādāki, vai ne? Tas ir ļoti aizraujoši, jo nav neviena koka vai auga ar VIENĀDIEM PUMPURIEM. Katram tas ir pilnīgi citādāks.

Lazdas pumpuri, arī interesanti, jo uz viena zara varam ieraudzīt gan sievišķo, gan vīrišķo pumpuru. Ne visiem kokiem, krūmiem tā ir. Mēģiniet sameklēt kurš ir kurš. Sievišķais ir ar rozā pušķīti un vīrišķais ir ar skariņu.

Ceriņi. Jūs variet kļūt par pumpuru detektīvu un novērot, kurš pumpurs ceriņiem pārvērtīsies par ziediņu, kurš par lapiņu! Kādas ir atšķirības no citiem pumpuriem? Ceriņu pumpurs ir mīksts, ciets, ass, pūkains?

Un pēdējais, bet viss drosmīgākais no visiem pumpuriem, jo kamēr lapas un sniegpulkstenīši vēl čuč, mūsu sirsniņas priecē pūkaini pumpuri - **pūpoliņi.** Tie ir tik mīksti. Pasmaržojam tos.

Pumpuri ir pilni noslēpuma.

DARBS.

Radošais darbs (lai labāk izprastu pumpurošanās procesu noskaties īsfilmiņu)

Kā mēs novērojām, katrs pumpurs ir pilnīgi savādāks. Veidojam savus pumpurus.

Jums vajadzēs zīmēšanas papīru, CD kastītes virsējo vāciņu (to, kurš ir gluds), vai cieta, caurspīdīga plastikāta gabaliņu; mazu karotīti un guaša krāsu (1 līdz 3 krāsām).

Sākumā uzliekam vienu vai divas atšķirīgas guašas krāsas pikas (ar lielu otu vai mazu karotīti) uz CD vāka gludās puses, pa vidu. Ar krāsu klāto pusi liekam uz papīra un ar pirkstiem piespiežam plastikāta vāku. Lēnām, pakāpeniski (30, 60, 120 grādos u.t.t.) pagriežam uz vienu pusi, vērojam kā veidojas krāsains aplis - pumpurs.

Tad uzmanīgi paceļam CD vāku. Veidojas divi nospiedumi. Viens uz papīra, otrs uz vāciņa.

Papildus var bērnam jautāt, ko viņš redz savā pumpurā uz lapas un uz vāciņa? Bieži vien gadās, ka uz katra rodas atšķirīgi nospiedumi.

Sekojoši var pievienot trešo krāsu, vēlreiz pagriezt un veidot jaunus nospiedumu/s uz papīra.

Ja laika sprīdis ir garāks, ir iespēja "pumpurus" veidot pakāpeniski - ar vienu, divām, trim krāsām, tos fiksējot uz atsevišķām lapām. Ja laiks ir ierobežots, var izvēlēties vienu no variantiem.

DAILE.

Skaistuma iz/no/vērtējums

Atbilstoši Dabas vides estētikas metodiskajai kārtībai, noslēdzošajā posmā, būtu jāpārrunā bērna radošā procesa gaita un rezultātus.

Jāakcentē prieka, pozitīvo emociju, skaistuma, radošuma u.c. aspektus.

Varam aicināt **pastāstīt par vienu darbiņu**, kurš ir vistīkamākais, kurš uzrunā.

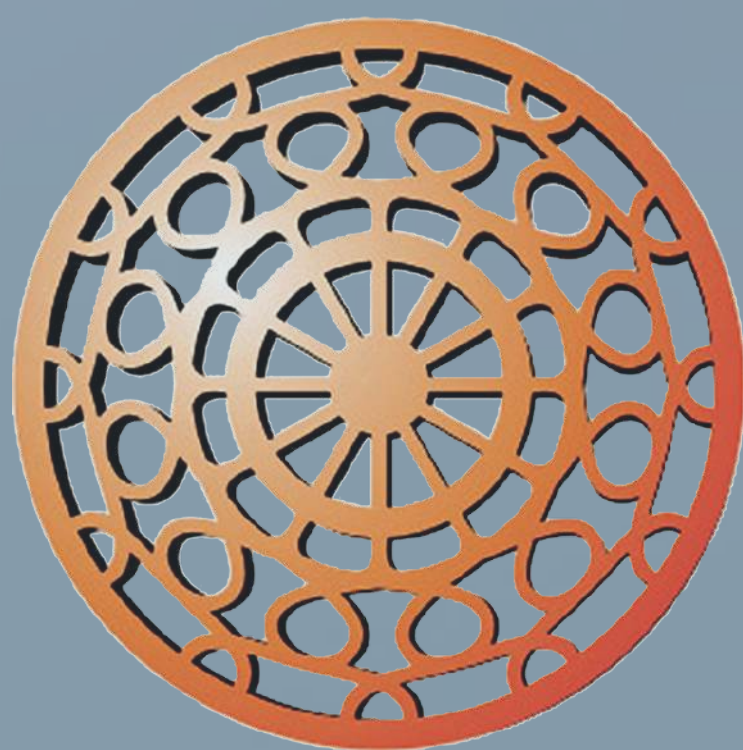
Izdomājam nosaukumu pumpuram? Par ko viņš pārvēršas?

Ja ir laiks, *izdomājam stāstu, haiku, dzejoli.*

Pumpurs, var būt skaista dāvana, vai ierosmes avots citai radošai darbībai.

Vēršot bērna uzmanību uz katra viena radošā darbiņa - pumpura unikalitāti, ir iespēja runāt par katra **cilvēka īpašo būtību, atšķirību, vienreizīgumu**. Akcentēt katra cilvēka **unikālo vienreizīgumu, savu iekšējo pasauli un spējām**. Svarīgi ir **nemēģināt līdzināties kādam citam**. Jo tieši **dažādība ir tā, kas padara mūsu pasauli tik vērtīgu un pilnīgu!**

Biedrība "Dabas vides estētikas studiju apvienība"
www.dabasvestnieciba.lv